Simulátor autizmu

SEESAME
COMMUNICATION EXPERTS

Zadanie

Čo je vlastne autizmus?

1 z 11 ľudí má autizmus

Veľa ľudí počulo o autizme, no málo z nich vie, čo znamená

Mnoho autistov má schopnosti, vďaka ktorým vedia nájsť uplatnenie.

Existuje však veľa predsudkov, obáv a mylných predstáv, ktoré im stoja v ceste.

SPOSA

Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom (SPOSA) založili rodiny a priatelia ľudí s autizmom.

SPOSA spustila projekt **Autisti v práci**, ktorý má pomôcť zamestnať ľudí s autizmom a nájsť nový zmysel ich života.

Ako to funguje:

1. 10 job koučov identifikuje 30 vhodných klientov s autizmom
2. Pomôžu im:
    a. Zistiť ich nadania
    b. Nájsť prácu
    c. Pomôcť im aj zamestnávateľovi s integráciou

Ciele kampane

1 → 2 → 3

Vybudovať

povedomie o autizme počas svetového dňa (2. 4. 2016)

Odkomunikovať

projekt “Autisti v práci”

Vyzbierať

peniaze na ďalší rozvoj projektu

Insight a stratégia

Insight a stratégia

Pre podporu tohto projektu sme sa rozhodli spraviť niečo, čo by **bežným ľuďom pomohlo porozumieť svetu autizmu.**

Insight a stratégia

Pre podporu tohto projektu sme sa rozhodli spraviť niečo, čo by **bežným ľuďom pomohlo porozumieť svetu autizmu.**

Vytvorili sme prvý simulátor autizmu vo virtuálnej realite na svete.

Spustili sme crowdfundingovú kampaň pre projekt “Autisti v práci”.

Ako to fungovalo

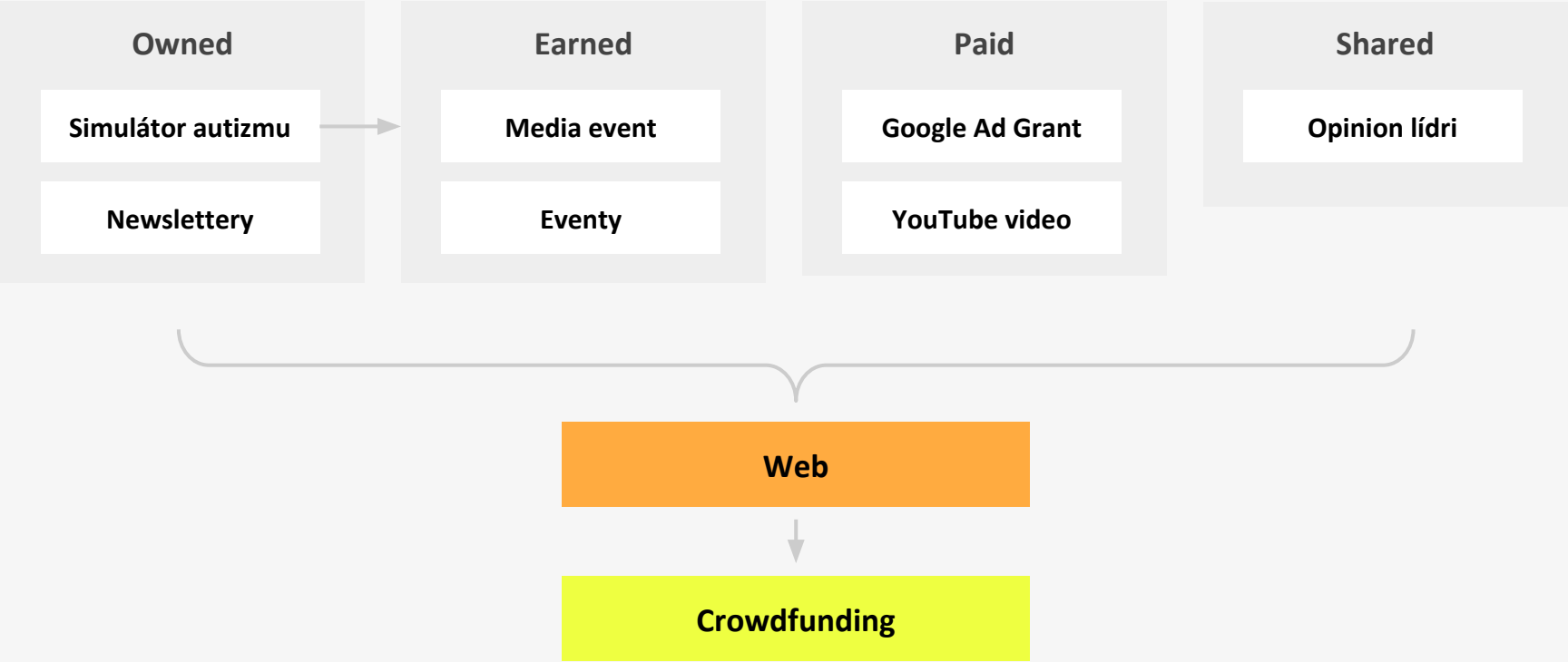

sposa.sk

SPOSA Bratislava

Donate

ÚVOD AUTIZMUS RODINA ZAMESTNANIE POMOC SPOSA

AUTISTI V PRÁCI

Každá firma potrebuje svojho autistu

O PROJEKTE

youtube.com

Autisti v práci | SPOSA Crowdfundingovy spot - YouTube

YouTube SK

Search

Upload

Autisti v práci | SPOSA Crowdfundingovy spot

SPOSA Bratislava

Subscribe 5

2,204 views

Add to Share More

10 1

Published on Feb 25, 2016

Autisti v práci – objavovanie nepoznaných príležitostí

Pomôžte nám od základov zmeniť život ľudom s autizmom vďaka začleneniu do pracovného prostredia.

SHOW MORE

Up next

Autoplay

Šance Dětem: Příběh Zity (dívka s dětským autismem)
SanceDetem
22,685 views

John Oliver - Online Post-Debate Polls
consumer
Recommended for you NEW

John Oliver - Miss Universe Weight Gain
consumer
Recommended for you NEW

Police Accountability: Last Week Tonight with John Oliver
LastWeekTonight
Recommended for you NEW

10 Movie Scenes Everyone Misunderstood As Kids
WhatCulture
Recommended for you NEW

Duše K - O autismu a autistech / Lidé se speciálními dary - 14.
Malá Vizita / Improvizovaná divadelní předs
55,961 views

Indigové děti - léčení emocí, čtení myšlenek - www.pratele-
pratelenebe
38,004 views

youtube.com

YouTube SK

Search

Upload

SPOSA simulátor autizmu | Teaser

SPOSA Bratislava

Subscribe 5

3,596 views

Add to Share More 0 0

Uploaded on Mar 30, 2016

Trailer na prvý simulátor autizmu pre Oculus Rift na svete.

Pozrite sa na svet očami autistu.

SHOW MORE

Autisti v práci | SPOSA Crowdfundingovy spot
SPOSA Bratislava
2,179 views

1. Práca v hoteli
SPOSA Bratislava
62 views

6. Kosenie trávy kosačkou
SPOSA Bratislava
207 views

9. Umývanie riadu
SPOSA Bratislava
25 views

John Oliver - Miss Universe Weight Gain
consumer
Recommended for you NEW

John Oliver - Online Post-Debate Polls
consumer
Recommended for you NEW

Top Gear Season 3 Episode 7 - S03E07 - Series 3 Episode 7
Aikaiyah Dainekoe
Recommended for you

Police Accountability: Last

FOXFORD

martinus

:1
Autisti v práci
SPRÁVY
RTVS

18:48
SVET OČAMI AUTISTOV
HLAVNÉ SPRÁVY
ÁCIÁM NEDÔJDE. ▪ SAS CHCE POSUNÚŤ STRÁNKOVÉ HODINY

TN
UPLATNENIE AUTISTOV

TABLET TV
TABLET TV
ZAMESTNÁVANIE ĽUDÍ S AUTIZMOM
00:01 / 02:34
HD

Skúšali sme simulátor autizmu

Virtuálna realita umožní ľuďom vcítiť sa do sveta chorých a lepšie s nimi komunikovať

Prvý simulátor autizmu vo virtuálnej realite na svete vyrobili slovenskí vývojári.

BRATISLAVA. Na hlavu si kladieme okuliare Oculus Rift aj slúchadlá. Vďaka nástroju na virtuálnu realitu vymieňame tradičný šum jednej z bratislavských kaviarní a nahrádzame ho skutočnosťou bez vonkajších vstupov.

Odštartuje sa simulácia, ruchy z okolia stíchnu a zrazu detailnejšie vnímate jednotlivé zvuky. Hodiny tikajú, v umývadle kvapká voda, niekto si lyžičkou mieša kávu a niekto vydáva otravný zvuk pri pohybe nohou. Ktosi sa zrazu pýta na pocity a najlepšou odpoveďou je: zmätenosť.

Virtuálna realita sa zvyčajne spája so zábavou a relaxom. Môžete vďaka nej hrať hry či sa vybrať na výlet do kozmu.

Niektorým ľuďom by však mohla pomáhať s každodennými prekážkami. Aj preto teraz na Slovensku vznikol vôbec prvý simulátor autizmu na svete. Umožní zdravým ľuďom prežívať pocity stredne funkčného autistu.

Prekážajú nepravidelnosti

V bežnom živote množstvo rôznych zvukov človeku neprekáža. Pri simulovanom autizme však budete cítiť, že je ich akosi priveľa. Niektoré možno dokážete odfiltrovať, no ak vám náhodou zazvoní telefón, chcete sa zrazu len schúliť do bezpečia a všetko okolo seba vypnúť.

Presne tieto pocity chceli docieliť vývojári pri príprave simulátora. Vychádzali z vlastného výskumu a použili vnemy, ktoré autisti v rozhovoroch najčastejšie označovali za rušivé.

Každý z nich však svet vnímal individuálne: kvapkanie vody niekomu prekážalo a iných upokojovalo. Autistom totiž prekážajú najmä nepravidelnosti v ich prostredí, ktoré sa snažia nejakým spôsobom usporiadať.

Prvý simulátor autizmu funguje cez virtuálnu realitu Oculus Rift. FOTO SME – JOZEF JAKUBČO

„Zisťovali sme, do akej miery vieme zovšeobecniť prejavy autizmu. Zistili sme, že do veľmi malej," vysvetľuje pre SME spoluautor projektu Marek Valašík z agentúry Seesame. Na simulátore tiež spolupracovali agentúra iNFINITE Production a Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom (SPOSA).

Hľadajú si prácu

Simulátor nie je kópiou autistickej reality. Mal by byť skôr priblížením toho, čo autisti zažívajú. Podľa Valašíka si ho vyskúšal aj Juraj Vacula, autista, ktorý sa zúčastnil aj na prezentácii. „Vraj sa to podobá, ale nemusí to byť až také intenzívne," dodáva Valašík.

Virtuálna realita by mohla pomôcť práve jednotlivcom ako Vacula. K takzvaným funkčným autistom patrí na Slovensku približne 80 percent ľudí s týmto ochorením a virtuálna realita by im pomohla riešiť problémy s prácou. Najväčšou ťažkosťou je totiž zamestnanie nájsť a udržať si ho.

> “ Pristupovali ku mne, akoby som si svoju diagnózu vymýšľal.
>
> **Juraj Vacula,** autista

„Pristupovali ku mne, akoby som si svoju diagnózu vymýšľal," opisoval Vacula na tlačovej konferencii jednu zo starších nepríjemných skúseností. Ak by si jeho kolegovia mohli vyskúšať svet z jeho pohľadu, mohli by lepšie pochopiť, ako s autistom komunikovať.

Simulátor by však mohol pomôcť aj v rodinách, ktoré by chceli vytvoriť pohodlnejšie prostredie deťom s poruchami autistického spektra.

Dominik Holič

© SME

Autisti dokážu byť užitoční a môžu sa aj zamestnať, od kolegov si to vyžaduje len empatiu pre niektoré ich zvláštnosti. Na Slovensku je to často problém, s ktorým začali zamestnávateľom pomáhať koučovia

Je autista a chce pracovať, na kolegov mal zatiaľ smolu

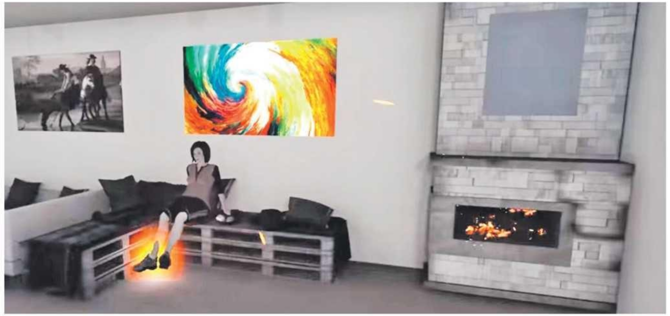

Ako vidia autisti svet? Táto vizualizácia ukazuje, že úplne ináč ako my. FOTO - SEESAME

Bežná kaviareň. V pozadí hrá hudba, v kozube horí oheň, ľudia sa rozprávajú. Tak to vidí väčšina ľudí. Ak by v miestnosti sedel autista, vnímal by to inak: hudba je tichšia, no iné bežné zvuky sú hlasné až iritujúce. Tikanie hodín, miešanie kávy, kopanie do stola je také výrazné, že prestávate vnímať iné zvuky v miestnosti. Aj farby sú zrazu ostrejšie.

Na svete má podľa štatistík približne každý stý človek poruchu autistického spektra. Je veľmi individuálne, ako sa prejaví a závisí to najmä od formy poruchy. Niektorí autisti tak nemusia vôbec komunikovať, iní s ľahšou formou môžu mať len malé problémy.

NEVIEME, KOĽKÍ TU ŽIJÚ

Na Slovensku štatistické údaje o autistoch nemáme, odhadom tu pritom žije takmer 55-tisíc ľudí s poruchami autistického spektra. Väčšinou ide o mužov. Až 80 percent z týchto ľudí môže pracovať, ale v praxi po skončení školy často ostávajú doma.

Juraj Vacula (24) je autista, ktorý skončil elektrotechnickú priemyslovku. Po strednej škole skúsil aj vysokú – študoval obnoviteľné zdroje, potom sociálne služby a poradenstvo.

Matka ho podporovala v tom, aby si našiel prácu. „Hľadanie práce bolo strašné," hovorí Juraj. Brigádoval na viacerých miestach, stálu prácu na osem hodín by nezvládol. Autisti vnímajú veľa podnetov a rýchlo sa unavia. Najviac pracoval štyri hodiny za deň.

Autisti väčšinou uprednostňujú samostatnú prácu, aby sa mohli sústrediť, vysvetľuje Silvia Šmihelová, ktorá koučuje autistov, aby si našli prácu.

Sú veľmi senzitívni a, vyrušujú ich veci, ktoré bežný človek nevníma. Hľadajú im najmä pomocné a administratívne práce, jednoduché manuálne práce, upratovanie.

Ľudia si často myslia, že autisti vôbec nekomunikujú, nevnímajú svet okolo seba, majú mentálne poruchy, nerozumejú, čo majú robiť. Nie je to tak a obzvlášť to platí pri takzvaných funkčných autistoch, ktorých je väčšina. U nich často nie je vidieť, že majú poruchu. A preto majú ich kolegovia pocit, že sú leniví a nechce sa im robiť.

Juraj pracoval najskôr na lise, ale vydržal tam len pár dní, lebo jeho kolega bol grobian a správal sa k nemu vulgárne. Nebolo to poslednýkrát, čo sa stretol s nepochopením kolegov. V tej istej firme dostal aj inú pozíciu – mal na starosti pomocné práce. Lepil etikety na výrobky, pomáhal v kancelárii, počítal normy, písal objednávky. „Hlavný problém bol, že ostatní zamestnanci mi chceli zmazať moju diagnózu a chceli ku mne pristupovať ako ku zdravému človeku, a to nejde," hovorí Juraj.

Juraj Vacula. FOTO - SEESAME

KOLEGOVIA HO NEPRIJALI

Stávalo sa mu, že sa sústredil na prácu a zabudol sa najesť. „Treba mi to občas pripomenúť," hovorí. Jurajova mama pracovala v rovnakej firme, a tak mu desiatu doniesla. A kolegovia hneď mali poznámky, čo Juraj zle znášal. „Účtovníčka na ňu nakričala, že ma nemá obsluhovať ako decko," opisuje vzťahy v práci.

Nakoniec ho z práce vyhodili, dodnes ani nevie, čo bol dôvod. Nevzdal to, našiel si ďalšiu prácu v rodinnej firme, ktorá opravovala autá. Pristupovali k nemu rovnako – akoby bol zdravý. „V auguste mi povedali, že už pre mňa nemajú prácu a že sa mi ozvú, ale doteraz sa neozvali," dodáva Juraj.

Po týchto skúsenostiach už strácal chuť zamestnať sa. Ale dnes hovorí, že pracovať chce. Jedna vec sú peniaze, vyžiť z invalidného dôchodku je ťažké, ďalšia vec je, že ak by ostal doma, upadal by. „Život bol monotónny, taký nijaký," hovorí o období, keď bol bez práce.

> **Autizmus**
>
> mentálne postihnutie, ktoré jedincovi bráni triediť informácie a porozumieť im
>
> ovplyvňuje komunikáciu jedinca s ostatnými a jeho vnímanie sveta a ostatných ľudí
>
> narušuje duševný vývoj dieťaťa v oblasti komunikácie, sociálnej interakcie a predstavivosti
>
> autizmus sa vyskytuje v celom spektre hodnôt IQ.

Bežní zamestnanci majú podľa Mikuláša Štubňu zo združenia príbuzných ľudí s autizmom SPOSA často strach z neznámeho. „Keď človeka s autizmom spoznajú, dokážu si ho obľúbiť. Môj brat má autizmus a pracuje v hoteli a ostatní zamestnanci ho majú radi," hovorí. Ale chcelo to čas – museli si na seba zvyknúť.

Ľudia o autizme veľa nevedia. „Možno videli film Rainman, ale to veľmi nezodpovedá realite a nevedia si to predstaviť. Nevedia, ako sa majú správať, či s ním majú alebo nemajú hovoriť. Musí to byť správne odkomunikované," hovorí Štubňa. Autisti často nevedia povedať, čo potrebujú a ako sa cítia. Preto by mali byť kolegovia empatickejší. Treba sa o nich viac zaujímať. Majú svoje rituály, stereotypy. Často ich niečo vyruší, čo sa môže prejaviť aj v komunikácii s kolegami.

CHCE BYŤ UŽITOČNÝ

Združenie SPOSA pripravilo projekt Autisti v práci, v ktorom je aj Juraj. Momentálne zbierajú peniaze na koučov, ktorí pomáhajú autistom s pracovnými návykmi, ale aj zamestnávateľom, ktorým vysvetľujú, ako sa k nim správať. „Problém často nie sú peniaze, ale skôr čas, ktorý musia venovať človeku s autizmom," hovorí Mikuláš Štubňa zo združenia SPOSA. V rámci projektu však tento čas strávi s človekom s autizmom kouč a firma tak nemá starosti.

Takto našli prácu v bratislavskom hoteli aj Michalovi Štubňovi, Mikulášovmu bratovi. Študoval na odbornom učilišti dva odbory – domáce práce a kníhviazačstvo. Práca ho baví. „Keď pracujem, som užitočný a môžem si aj zarobiť," dodal. Autisti uprednostňujú monotónne činnosti. Ako dobrovoľník robí aj v kaviarni. Umýva podlahy, aj obsluhuje, chcel by to dotiahnuť na kuchára alebo čašníka.

ZÍSKAL SEBAVEDOMIE

Juraj Vacula je v štádiu, keď mu jeho koučka Anikó Fitzere pomáha nájsť prácu. Od novembra mu pomáha zistiť, v čom je dobrý a čo by mal robiť. Teraz chce ísť na počítačové kurzy. „Chcel by som robiť na informáciách na železniciach, baví ma doprava, viem, kedy spoje chodia a ako sú radené".

Odkedy má koučku, narástlo mu sebavedomie. „Pred rokom by som sa na tlačovú konferenciu neposadil a nehovoril by som pre médiá." S ňou sa cíti byť užitočný. Má pocit, že najmä mladí ľudia nemajú záujem o ľudí s poruchami. „Mám pocit akoby nechceli, aby takí ľudia ako ja, žili," hovorí Juraj.

Rozhovor o autizme je na 16. strane

VERONIKA FOLENTOVÁ
reportérka

startlab.sk

StartLab | Ľudiaľuďom.sk | Dobrovoľníci | Blog | eAukcie

START LAB

PROJEKTY NÁPADY KONTAKT € PRIDAŤ PROJEKT PRIHLÁSIŤ SA

Autisti v práci

Každá firma potrebuje svojho autistu. Pomôžte ľudom s autizmom začleniť sa do pracovného prostredia.

113%

Kampaň bola úspešná

Podporené 6 754 €

6 754 €

Potrebná suma 6 000 €

FACEBOOK TWITTER GOOGLE+

Flexibilné financovanie

Nadácia SPP znásobí vaše dary

Výsledky

Výsledky

Prvý simulátor autizmu vo virtuálnej realite

40 výstupov v médiách

6 754 € vyzbieraných v crowdfundingu

Náklady na kampaň iba 6 000 €

Poďte si to skúsiť

SEESAME
COMMUNICATION EXPERTS